ARCHEOLOGIENOTA

AALST IMMERZEELDREEF
(prov. OOST-VLAANDEREN)

PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

Auteurs: Bert ACKE, Bart BARTHOLOMIEUX,
Maarten BRACKE en Birgit LEENKNEGT

Monument Vandekerckhove nv
Oostrozebekestraat 54
8770 INGELMUNSTER

Afdeling Archeologie
Projectcode: 2016J470

- **Administratieve gegevens**

➔ Initiatiefnemer: zie privacyfiche
➔ Erkende archeoloog: Bart Bartholomieux, OE/ERK/Archeoloog/2016/00127
➔ Erkende archeoloog rechtspersoon: Monument Vandekerckhove nv, Oostrozebekestraat 54, 8770 Ingelmunster, OE/ERK/Archeoloog/2015/00031
➔ Locatiegegevens: Aalst Immerzeeldreef (zie plan in bijlage 2 en 3 bij het verslag van resultaten bureauonderzoek)
➔ Lambertcoördinaten: X: 129077, Y: 180193; X: 129141, Y: 180078
➔ Kadastergegevens: Aalst, afdeling 4, sectie G, percelen 178b6, 178b6, 178t4, 178a6, 178c6 en 178d6 (zie plan in bijlage 3 bij het verslag van resultaten bureauonderzoek)

- **Aanleiding vooronderzoek**

➔ zie het verslag van resultaten bureauonderzoek

- **Resultaten vooronderzoek zonder ingreep in de bodem**

➔ zie het verslag van resultaten bureauonderzoek

- **Gemotiveerd advies**

Het uitgevoerde bureauonderzoek is volledig, alle relevante beschikbare bronnen zijn teruggevonden en zijn geraadpleegd. Op basis van het verslag van resultaten van het bureauonderzoek kan de aan- of afwezigheid van een archeologische site echter niet gestaafd worden. Daarom is het voor het volledige projectgebied, dat dermate verstoord zal worden, noodzakelijk om een verder vooronderzoek uit te voeren. Het volledige terrein zal ingedeeld worden in tientallen woonkavels, een appartement, wegenis, nutsvoorzieningen en een waterpartij, waardoor *in situ* behoud van het mogelijke archeologisch erfgoed niet mogelijk is. Het geselecteerde gebied is 12170m^2 groot. Er wordt geopteerd om vooronderzoek uit te voeren in de vorm van proefsleuven (zie hoofdstuk 2.5. verslag van resultaten). Deze techniek is volgens een kosten-batenanalyse de beste optie om alle archeologische informatie te verzamelen. Andere vooronderzoeken (geofysisch, boringen, oppervlakteprospecties en metaaldetectie) zijn niet zinvol en dienen bijgevolg niet uitgevoerd te worden.

- **Planafbakening**

De totale site heeft een oppervlakte van ongeveer 12170m^2. Op basis van de impact van de werkzaamheden dient over het volledige terrein verder vooronderzoek met ingreep in de bodem te gebeuren door middel van proefsleuven (zie figuur 1). Het is belangrijk om de huidige gebouwen enkel te slopen tot op het huidige maaiveldniveau. Nadien kan het sleuvenonderzoek van start gaan. De totale oppervlakte van de proefsleuven, 6 in totaal, bedraagt ca. 1314m^2 oftewel 10,8% van de afgebakende zone. Het sleuvenplan is volgens een noordwest-zuidoost oriëntatie opgesteld, enerzijds is dit de hoogste trefkans om oude gebouwen aan te snijden en anderzijds om een duidelijk inzicht te krijgen in het archeologische potentieel. Daarnaast staan de proefsleuven haaks op de topografie. Aanvullend op de proefsleuven dienen nog kijkvensters aangelegd te worden met een dekkingsgraad van 2,5% van het terrein. De derde sleuf van het westen te tellen wordt beëindigd ter hoogte van de vijver. De tweede sleuf kan licht verschuiven naar het westen toe om zeker de vijver te vermijden. Ook kunnen door plaatselijke, niet visueel vaststelbare, obstakels sleuven licht aangepast worden of onderbroken.

Figuur 1: Gegeorefeerd plan met aanduiding van het onderzoeksgebied (in groen omlijnd); het geselecteerde gebied voor verder vooronderzoek (groene zone) en de positie van de sleuven (paarse lijnen).

- **Vraagstelling**

Het doel van het onderzoek is om te achterhalen of er op het terrein één of meerdere archeologische sites aanwezig zijn en te bepalen welke maatregelen dienen te worden genomen voorafgaand aan de ontwikkeling van het projectgebied. Daarnaast kan ook de verstoringsgraad in kaart gebracht worden. Hieronder worden de specifieke (niet limitatieve) onderzoeksvragen weergegeven.

- Zijn er archeologische sporen aanwezig?
- Welke is de bewaringstoestand van de aangetroffen sporen?
- Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?
- Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?
- Zijn er indicaties omtrent artisanale activiteiten?
- Welke is de relatie tussen de archeologische sporen en het landschap?
- Kan worden uitgesloten dat er een archeologische site aanwezig is binnen het projectgebied?

- **Plan van aanpak**

Teneinde na te gaan of er archeologisch relevante grondsporen aanwezig zijn binnen het onderzoeksgebied, dient gebruik gemaakt van de inplanting van parallelle ononderbroken proefsleuven in het onderzoeksgebied. Bij de inplanting bedraagt de afstand tussen de proefsleuven minimum 12m en maximum 15m (van middenpunt tot middenpunt). Voor de uitgraving wordt gebruik gemaakt van een niet-getande graafbak. De sleuven zijn 1,80 tot 2m breed en noordwest-zuidoost georiënteerd. In dit geval zullen zes bijna noordwest-zuidoost georiënteerde sleuven aangelegd worden. Daarnaast worden extra volgsleuven, dwarssleuven of kijkvensters aangelegd om beter inzicht te krijgen in de aard van de aangetroffen archeologische sporen.

Er wordt 10,8%, oftewel ca. 1314m^2, van de onderzoekbare oppervlakte opengelegd door middel van sleuven en 2,5%, oftewel ca. 300m^2, door middel van volgsleuven, dwarssleuven of kijkvensters. Op die manier is er een maximale info voor een minimale kost.

De grond wordt gescheiden afgegraven en gestockeerd naast de sleuf. Het dichten gebeurt op zo'n manier dat de originele bodemopbouw opnieuw bekomen wordt en dat de draagkracht van de bodem minstens gelijk is aan de draagkracht voorafgaand de start

van het veldwerk. Indien nodig worden kwetsbare sporen (vb. brandrestengraven) afgedekt met waterdoorlatende doek.

Zowel het veldwerk als de verwerking en rapportage van de hierboven beschreven methodes dienen te voldoen aan de methodiek zoals beschreven in de Code van Goede Praktijk. Het onderzoeksdoel is succesvol bereikt indien de vraagstelling kan beantwoord worden. Het gefundeerd kunnen beantwoorden van de vraagstelling is dus het evaluatiecriterium aan de hand waarvan de erkende archeoloog zal bepalen of het onderzoeksdoel succesvol bereikt is.

- **Gewenste competenties**

➔ Het is van belang dat gedurende alle fases van het vooronderzoek met ingreep in de bodem, het veldwerk wordt uitgevoerd door een archeoloog met voldoende ervaring in proefsleuvenonderzoeken in de zandleemgronden.
➔ In het kader van het proefsleuvenonderzoek dient het team te bestaan uit minstens 2 archeologen waarbij beide beschikken over minstens 20 werkdagen veldervaring wat betreft proefsleuvenonderzoek in zandleembodems.

- **Voorziene afwijkingen ten aanzien van de Code van Goede Praktijk**

Er zijn geen voorziene afwijkingen ten aanzien van de Code van Goede Praktijk.